

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

BIURO PREZESA RADY MINISTRÓW

SER.0002.36.2019

Rafał Siemianowski
ZASTĘPCA DYREKTORA

43466.12.2019.1^o

Urząd Miasta Mikołów	
Zal	Godz
wpłynęło 19 -12- 2019	
poza	osobiście

- sesja
wala
20.12.2019. 9

BPRM.216.4.12.2019.JG (2)

Warszawa, 11 grudnia 2019 r.

Pan
Przemysław Bednarski
Dyrektor Biura Ministra
Ministerstwo Klimatu

Szanowny Panie Dyrektorze,

w załączeniu przekazuję, według kompetencji, skierowane do Prezesa Rady Ministrów pismo Burmistrza Mikołowa z 5 grudnia 2019 r. przesyłające apel Rady Miejskiej w sprawie *podjęcia działań mających na celu uniemożliwienie nielegalnego wwożenia odpadów na terytorium RP, wprowadzenie surowej polityki karnej, obejmującej także konfiskatę mienia w stosunku do osób nielegalnie gospodarujących odpadami, a także zapewnienie prawidłowego finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie skutecznego usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania.*

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Zainteresowanym, z kopią do wiadomości Biura Prezesa Rady Ministrów.

Z wyrazami szacunku

Do wiadomości:

Pan Stanisław Piechula, Burmistrz Mikołowa

DGO-I.055.230.2019.MC
1109067.3213504.2511904

Warszawa, dnia 14-01-2020 r.

Pan
Stanisław Piechula
Burmistrz Mikołowa

Szanowny Panie Burmistrzu,

nawiązując do pisma z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie apelu Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 19 listopada 2019 r., informuję, że postulaty zawarte w apelu zostały już zrealizowane poprzez wprowadzenie w ostatnim czasie stosownych zmian m.in. w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹. Celem ostatnich nowelizacji przepisów ustawy o odpadach było przede wszystkim pilne rozwiązanie problemu nielegalnego postępowania z odpadami. Powyższe prace legislacyjne zakończone zostały uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 20 lipca 2018 r. dwóch ustaw (tzw. pakiet pożarowy):

- 1) ustawy o zmianie ustawy o odpadach i niektórych innych ustaw (Dz.U. 1592);
- 2) ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1479).

Ponadto ustawą o odpadach zmieniono także następujące ustawy:

- ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
- ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym,
- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym,
- ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej oraz
- ustawę z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów.

Reagując na nieprawidłowości związane z gospodarowaniem odpadami ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wprowadzono nowe mechanizmy prewencyjno-sankeyjne, w tym w przepisach ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów. Przepisy te wprowadziły całkowity zakaz przywozu wszystkich rodzajów

¹ (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.)

odpadów przeznaczonych do wszystkich procesów unieszkodliwiania oraz zakaz przywozu do Polski odpadów komunalnych, a także odpadów powstających z przetwarzania odpadów komunalnych (z wyłączeniem odpadów zebranych selektywnie przeznaczonych do recyklingu).

Ponadto na mocy ww. nowelizacji podwyższono maksymalną wysokość kar za nielegalne międzynarodowe przedmieszczenie odpadów z 300 000 zł do 500 000 zł.

W Polsce system kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów opiera się na ścisłej współpracy organów administracji i służb, które w ramach swoich obowiązków przeprowadzają także kontrole transgranicznego przemieszczania odpadów. Oprócz kontroli transgranicznych transportów i przeciwdziałania nielegalnym wysyłkom odpadów ww. system obejmuje także penalizację działań niezgodnych z przepisami regulującymi transgraniczne przemieszczanie odpadów w postaci sankcji administracyjnych (kary pieniężne) oraz sankcji karnych (wynikających z Kodeksu karnego).

Za naruszenia przepisów dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów grożą sankcje administracyjne (ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów) oraz karne (Kodeks karny).

Sankcje administracyjne w postaci kar pieniężnych określone zostały w art. 32 i 33 ww. ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów. Wysokość ww. kar, w zależności od naruszenia waha się w przedziale od 20 000 do 500 000 zł.

Sankcje karne w Kodeksie karnym zostały określone w art. 183, który za naruszenia przepisów dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów przewiduje grzywny, ograniczenie wolności oraz pozbawienie wolności w wymiarze od 3 miesięcy do 8 lat.

Warto również dodać, że nowelizacja wspomnianej ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wzmocniła Inspekcję Ochrony Środowiska, m. in. w zakresie:

- wprowadzenia większych uprawnień kontrolerom WIOŚ, w tym możliwość prowadzenie kontroli bez wcześniejszego 7-dniowego zawiadomienia o kontroli,
- wprowadzenia całodobowego systemu pracy Inspekcji Ochrony Środowiska (prowadzenie kontroli w godzinach nocnych).

Odnosząc się do postulatu wprowadzenia surowej polityki karnej, informuję że Rząd RP podjął już kroki w celu wzmocnienia sankcji dla podmiotów, które naruszają przepisy z zakresu gospodarki odpadami poprzez zmianę przepisów ustawy o odpadach w zakresie zwiększenia administracyjnych kar pieniężnych. Ponadto nowelizacja przepisów ustawy o odpadach wprowadziła nowe podstawy odmowy wydania przez organ właściwy decyzji na gospodarowanie odpadami w przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów dot. gospodarki odpadami przez podmiot wnioskujący – tzw. „wilczy bilet”.

Zatem zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki odpadami:

- administracyjna kara pieniężna za naruszenia przepisów dotyczących magazynowania i transportu odpadów wymierzana jest w wysokości nie mniej niż 5000 zł, aż do 1 000 000 zł

- administracyjna kara pieniężna za zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia wymierzana jest w wysokości nie mniej niż 10 000 zł aż do 1 000 000 zł
- administracyjna kara pieniężna za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadany zezwoleniem wymierzana jest w wysokości nie mniej niż 1000 zł aż do 1 000 000 zł
- należy dodatkowo wskazać, że istnieje możliwość naliczenia opłat podwyższonych za składowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym - za każdą dobę składowania (ustawa – Prawo ochrony środowiska).

Odnosząc się do zapewnienia prawidłowego finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie skutecznego usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania, informuję że również podjęto działania w tym zakresie. Jedną z ważniejszych wprowadzonych regulacji do ustawy o odpadach, mającą na celu zapewnienie środków finansowych na ewentualne usunięcie nielegalnie nagromadzonych odpadów jest obowiązek ustanowienia przez posiadacza odpadów zabezpieczenia roszczeń przed rozpoczęciem działalności związanej ze zbieraniem lub przetwarzaniem odpadów (art. 48a ustawy o odpadach). Celem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń jest zabezpieczenie w odpowiedniej wysokości środków finansowych na wypadek konieczności pokrycia kosztów wykonania zastępczego w postępowaniu egzekucyjnym, poniesionych w celu usunięcia i zagospodarowania odpadów.

Ponadto w celu zapewnienia możliwości podejmowania przez organy administracji publicznej bardziej efektywnych działań w sytuacji, gdy już doszło do nieprawidłowości w zakresie nielegalnego nagromadzenia odpadów w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1579) zaproponowana została nowa procedura usuwania odpadów. Procedura ta została zawarta w art. 26a ustawy o odpadach dotyczącym usuwania odpadów z miejsc, w których stwarzają one zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi. Nowe przepisy mają również na celu zwiększenie dostępności dla samorządów środków finansowych na usuwanie odpadów w przypadku ww. zagrożeń. Należy wskazać, że zgodnie z art. 400a ust. 1 pkt 8c ustawy – Prawo ochrony środowiska źródłem finansowania usuwania odpadów na podstawie art. 26a ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach mogą być środki funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zatem w przypadku, gdy ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest niezwłoczne usunięcie odpadów istnieje możliwość zwrócenia się z wnioskiem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o wsparcie finansowe na ten cel.

Tego typu przedsięwzięciom dedykowany jest program priorytetowy nr 2.2. Ochrona powierzchni ziemi Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przygotował również nowy program priorytetowy – Usuwanie porzuconych odpadów, którego celem jest ograniczenie zagrożenia dla życia ludzi lub możliwości zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku spowodowanych

porzuconymi odpadami. Szczegółowe informacje nt. powyższych programów znajdują się na stronie internetowej NFOŚiGW.

Z poważaniem

Magda Gosk
Dyrektor
Departament Gospodarki Odpadami
/ – podpisany cyfrowo /

Do wiadomości:

Pan Rafał Siemianowski, zastępca dyrektora, Biuro Prezesa Rady Ministrów, KPRM
(pismo z dnia 11 grudnia 2019 r., znak: BPRM.216.4.110.2019.JG(2))

**APEL NR 3/2019
RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA**

z dnia 19 listopada 2019 r.

w sprawie podjęcia działań mających na celu uniemożliwienie nielegalnego wwożenia odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wprowadzenie surowej polityki karnej, obejmującej także konfiskatę mienia w stosunku do osób nielegalnie gospodarujących odpadami, a także zapewnienie prawidłowego finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie skutecznego usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) w związku z § 32 lit. c załącznika nr 1 do Uchwały nr XII/276/2015 z dnia 29 września 2015 r. Rady Miejskiej Mikołowa w sprawie Statutu Miasta Mikołowa (Dz. Urz. z 2015 r., poz. 5139 z późn. zm.)

**Rada Miejska Mikołowa
postanawia:**

§ 1. Wystąpić do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej z apelem o treści jak w załączeniu, dotyczącym w szczególności:

- a) podjęcie działań mających na celu uniemożliwienie nielegalnego wwożenia odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) wprowadzenie surowej polityki karnej, obejmującej także konfiskatę mienia w stosunku do osób nielegalnie gospodarujących odpadami,
- c) zapewnienie prawidłowego finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie skutecznego usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania

§ 2. Wykonanie apelu powierzyć Burmistrzowi Mikołowa.

§ 3. Apel wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Mikołowa

mgr Katarzyna Syryjczyk-Słomska

Załącznik do apelu Nr 3/2019
Rady Miejskiej Mikołowa
z dnia 19 listopada 2019 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowni Państwo,

1. Rada Miejska Mikołowa w ślad za apelem nr 5/2019 Rady Powiatu Mikołowskiego z dnia 28 sierpnia 2019 roku, zwraca się do Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z apelem w sprawie podjęcia działań mających na celu uniemożliwienie nielegalnego wwożenia odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wprowadzenie surowej polityki karnej, obejmującej także konfiskatę mienia w stosunku do osób nielegalnie gospodarujących odpadami, a także zapewnienie prawidłowego finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie skutecznego usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania.
2. Podobnie jak Rada Powiatu Mikołowskiego, pragniemy zauważyć, iż następuje lawinowe nasilenie istotnego problemu nielegalnego sprowadzania do Polski odpadów oraz ich magazynowania. Przejawia się to coraz większą liczbą odkrytych miejsc ich nielegalnego składowania. W oczywisty sposób wywołuje to uzasadnione protesty mieszkańców poszczególnych gmin oraz powiatów, a także naturalne i uzasadnione oczekiwania społeczności lokalnych w zakresie podjęcia natychmiastowych, a co najważniejsze skutecznych działań mających na celu usunięcie zagrożenia.
3. Obowiązujące w tym zakresie przepisy, w tym także ustawa o odpadach, nie są w stanie w praktyce zapewnić skutecznego przeciwdziałania takim niepożądanym zjawiskom. O ile bowiem ustawa o odpadach pozwala nałożyć na posiadacza odpadów obowiązek ich usunięcia z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, to wielokrotnie decyzje administracyjne, nakładające poszczególne obowiązki, nie są wykonywane przez osoby do tego zobowiązane. W takim zaś przypadku dany organ zmuszony jest do usunięcia odpadów w drodze tzw. wykonania zastępczego, przy czym ściągnięcie kosztów od zobowiązanego jest praktycznie niemożliwe. Na ogół osoba zobowiązana nie jest już uchwytana, nie posiada żadnego majątku bądź też wartość nieruchomości, na której nielegalnie gromadzono odpady, jest znacznie niższa niż bardzo wysoki koszt usunięcia odpadów. Lokalizacje składowisk odpadów cechują się znaczną przypadkowością, a zatem poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, na koszt których dokonywane jest wykonanie zastępcze, zmuszone są do wydatkowania wyjątkowo wysokich środków finansowych, których zasadniczo nie przewiduje budżet na dany rok.
4. Kompleksowe rozwiązanie tego wyżej opisanego, społecznie istotnego problemu wymaga podjęcia działań na szczeblu administracji rządowej. Począwszy od właściwej ochrony granic przed nielegalnymi transportami odpadów, poprzez utworzenie wyspecjalizowanych służb na szczeblu wojewodów i wprowadzenie surowej i skutecznej polityki karnej. Kary powinny przewidywać także możliwość konfiskaty mienia, w sytuacji w której osobą sprowadzającą, przechowującą lub magazynującą odpady jest właściciel nieruchomości. Równocześnie pożądanym jest możliwość zabezpieczenia przyszłych kosztów utylizacji odpadów poprzez np. zakaz zbywania nieruchomości bądź jej obciążenie na czas prowadzenia procedury karnej bądź administracyjnej.
5. Poszczególne jednostki samorządu nie posiadają kompetencji i nie są w stanie zapewnić ochrony granic, prowadzenia wyspecjalizowanych laboratoriów chemicznych, służb ochrony chemicznej, czy też zakładów utylizacji odpadów, w tym częstokroć odpadów niebezpiecznych. Gminy i Powiaty nie mają też możliwości wykrywania i ścigania sprawców przestępstw w powyższym zakresie. Ponadto środki finansowe, które należy przeznaczyć na niezbędne działania niepomierne przekraczają możliwości poszczególnych samorządów. Nie można nie zauważyć, iż obecnie za niedoskonałości służb ochrony granic konsekwencje społeczne, ekonomiczne oraz środowiskowe ponoszą samorządy.